

Franjevaèki otok Visovac

Franjevaèki otok "Visovac"; jedinstveno je i prelijepo mjesto prirodne i duhovne ljepote i povezanosti. Oznaèava simbolièni odmak od svakodnevice. Mjesto je novicijata – pripreme bogoslova za redovnièku i sveæenièku sluþbu.

Samostan, crkva i otok Visovac i Visovaèko jezero prirodna su, kulturna, povijesna i duhovna cjelina. Franjevaèki samostan na Visovcu posjeduje znaèajnu arheološku zbirku, manju etnografsku, zbirku crkvenoga ruha i posuða, te bogatu knjiþnicu s desecima vrijednih knjiga i inkunabula, a posebno mjesto ima zbirka turskih isprava (fermani i hatišerifi) od kojih su neki od samih sultana. U Crkvi Gospe Visovaèke nalaze se vrijedne orgulje.

Otoèiæ zvan "Bijela stijena"; darovan je u 15. st. franjevcima. Zajedno sa svojim "èuvarima"; proþivljavao je burnu i bremenitu prošlost. Dok su se Hrvatskom izmjenjivali razni osvajaèi, ratovi, siromaštvo, bolesti i glad, redovnici s otoèiæa, pruþali su duhovnu i materijalnu pomoæ svojim sugraðanima. Zajedno sa svojim narodom dijelili su sudbinu koja je èesto bila veoma surova i teška. Nije nedostajalo mudrosti... U teškim vremenima osmanlijske okupacije, fratri s Visovca odolijevali su raznim teškoæama. Zadobili su povjerenje s više strana. Uspješno su vršili svoju misiju u mnogim susjednim regijama (þupama, selima, udaljenim krajevima). Turske osvajaèe zamijenili su u 19. stoljeæu Francuzi i Talijani. Francuski okupatori pokušali su iseliti franjevce i ondje smjestiti skladište streljiva.

Teška vremena bila su za okupacije Talijana. Od 1400 m2 površine na Visovcu dvije treæine pripadale su Italiji, a treæina Hrvatskoj. Hrvate su nastojali talijanizirati i otuðiti od svoje vlastite zemlje. Hrvatski sveæenici svjedoèili su odvaþno vjeru i postojanost na narodnom jeziku.

Vrtlog rata posebno je bio teþak u 20. stoljeæu. Nakon završetka okrutnog Drugog svjetskog rata, bezboþni komunizam odnio je mnoge þrtve. Deseci sveæenika s ovih podruèja su zatvoreni, neki ubijeni. U Drniškoj krajini ubijeno je više od 1000 Hrvata. Suðenja gotovo da i nije bilo. Stradali su mnogi civili. Brojne poteškoæe prolazili su i fratri. Saslušavani su, suðeni i zatvarani... Otoku je prijetila i nacionalizacija. Franjevci su ipak ostali na svome terenu. Hrabro su nastavili sa svojom misijskom sluþbom noseæi mir i dobro svima bez obzira na razlike.

U teškim i mirnim, radosnim i bolnim trenucima narod se utjecao zagovoru Gospe od Milosti. Slika Gospe Visovaèke iz god. 1576. simbol je nebeske pomoæi. Svake godine od 2. kolovoza kada je Gospa Visovaèka pa do 15. kolovoza (Velika Gospa) tisuæe ljudi hodoèaste u ovo svetište. Samostan Visovac postao je duhovno središte Sjeverne i Srednje Dalmacije, Hercegovine i Like.

Brojni hodoèasnici, turisti i gosti svakodnevno dolaze na ovaj otok – otoèiæ. U kratkom razgledavanju susreæu franjevaèku zajednicu, buduæe i sadašnje redovnike. Gledaju predivan vrt koji je na "Bijeloj stijeni"; "donešen";, "stvoren"; i "njegovan";. Na otoèiæu vrijede posebna pravila ponašanja... U prvome redu to je zahvala i poštovanje prema prirodi, povijesti i domovini. To je molitva zahvale i hvale na Bogom danoj ljepoti i þivotu. Sve se dogaða u jednostavnosti i skromnosti franjevaca. Braæa franjevci po uzoru na svoga utemeljitelja – sv. Franju Asiškog iz 13. stoljeæa nastoje slijediti Krista siromašnog i raspetog u povezanosti s prirodom i konkretnim þivotom.

1. Što oznaèava novicijat?
2. Koje kulturne znamenitosti se nalaze na Visovcu?
3. Kako se prije zvao otok Visovac?
4. Koji su sve osvajaèi prijetili Visovcu i susjednim podruèjima Hrvatske?
5. Koja je uloga franjevaca s otoka Visovca bila s obzirom na burnu i tešku prošlost (povijest) Hrvatske?
6. Što se dogodilo nakon Drugog svjetskog rata?
7. Kada se slavi blagdan Gospe Visovaèke?

(www.visovac.hr)